

BASIN BÜLTENİ**04.08.2026****DEVA Partili Zeynep Sudan:
"Çocukların eğitim hakkı ailelerin gelirine bağlı olamaz"**

DEVA Partisi Kadın Çalışmaları Başkanı Zeynep Sudan, yeni eğitim-öğretim yılı öncesinde ailelerin karşı karşıya kaldığı eğitim masraflarına dikkat çekerek, eğitim hakkına erişimde ekonomik imkânların belirleyici hâle geldiğini söyledi. "Bir çocuğun hayallerini ailesinin cüzdanı belirlememelidir" diyen Sudan; dar gelirli ailelere eğitim yılı başlamadan önce başlangıç desteği verilmesi, okullarda ücretsiz ve sağlıklı öğün uygulamasının kademeli olarak hayata geçirilmesi ve her çocuğun dijital cihaz ile güvenilir internet erişimine ulaşabilmesi çağrısında bulundu.

Zeynep Sudan, yaklaşan eğitim-öğretim yılının milyonlarca aile için ekonomik kaygıyla birlikte geldiğini belirtti. Sudan, açıklamasında şu ifadeleri kullandı: "Yeni eğitim-öğretim yılına yaklaşırken milyonlarca öğrencimiz okul heyecanı yaşarken, milyonlarca anne ve baba ise çocuklarının eğitim masraflarını nasıl karşılayacağını hesaplıyor. Bugün ülkemizde birçok aile için okul zili; umutla birlikte ekonomik kaygıyı da çalıyor."

“Eğitim, bir ayrıcalık değil; devletin güvence altına almakla yükümlü olduğu temel bir haktır”

Eğitim hakkının anayasal güvence altında olduğunu hatırlatan Sudan, Anayasa’nın 42’nci maddesine atıf yaptı: “Oysa Anayasamızın 42’nci maddesi çok açıktır: ‘Kimse eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamaz.’ Eğitim, bir ayrıcalık değil; devletin güvence altına almakla yükümlü olduğu temel bir haktır.”

“Fırsat eşitliğinden söz etmek mümkün değildir”

Eğitime erişimde ekonomik imkânların belirleyici hâle geldiğini vurgulayan DEVA Partisi Kadın Çalışmaları Başkanı Zeynep Sudan, uluslararası kuruluşların ve TÜİK’in bulgularına atıfta bulunarak şunları kaydetti: “Ne yazık ki bugün eğitim hakkına erişimde ekonomik imkânlar belirleyici hâle gelmektedir. Çocuğun başarısını; yeteneği, emeği ve azmi değil, ailesinin gelir düzeyi belirlemeye başladığında, fırsat eşitliğinden söz etmek mümkün değildir. OECD’nin Türkiye üzerine yaptığı çalışmalar, öğrencilerin akademik başarısının sosyoekonomik koşullardan önemli ölçüde etkilendiğini; imkânları kısıtlı ailelerden gelen çocukların okul öncesi eğitime erişimden okul başarısına kadar birçok alanda dezavantaj yaşadığını ortaya koymaktadır. Kent-kır farkı ve okul türleri arasındaki başarı farkları da dikkat çekici düzeydedir. UNESCO ise eğitime erişimde yaşanan her kaybın yalnızca bireyleri değil, ülkelerin ekonomik ve sosyal kalkınmasını da olumsuz etkilediğini vurgulamakta; dünyada yüz milyonlarca çocuğun eğitim dışında kalmasının ve temel becerileri kazanamamasının gelecek nesiller için ağır bir maliyet oluşturmaya dikkat çekmektedir. Diğer taraftan, TÜİK verileri eğitim düzeyi yükseldikçe yoksulluk riskinin belirgin şekilde azaldığını göstermektedir. Bu tablo bize çok açık bir gerçeği hatırlatmaktadır: Eğitim, yalnızca bireysel gelişimin değil, yoksullukla mücadelenin de en güçlü aracıdır.”

“Eğitime ayrılan kaynak, bir maliyet kalemi değil; ülkenin geleceğine yapılan stratejik bir yatırımdır”

Türkiye’nin eğitime ayırdığı kamu kaynağının uluslararası karşılaştırmadaki yerini de değerlendiren Sudan, sözlerini şöyle sürdürdü: “OECD’nin ‘Education at a Glance’ raporunda da Türkiye’nin öğrenci başına eğitim harcamasının ve eğitime ayrılan kamu kaynağının OECD ortalamasının altında olduğu görülmektedir. Eğitime ayrılan kaynak, bir maliyet kalemi değil; ülkenin geleceğine yapılan stratejik bir yatırımdır.”

“Bu yük en çok annelerin omuzlarına binmektedir”

Eğitim masraflarının kırtasiyeyle sınırlı olmadığına dikkat çeken Sudan, faturanın büyük bölümünün annelerin fedakârlığıyla karşılandığını belirtti: “Bugün aileler sadece kırtasiye masrafını değil; okul forması, servis, yemek, yardımcı kaynaklar, dijital cihazlar ve internet erişimi gibi birçok gideri aynı anda karşılamak zorunda kalmaktadır. Özellikle birden fazla çocuğu okuyan aileler için eğitim masrafları ciddi bir ekonomik yük hâline gelmiştir. Bu yük en

çok annelerin omuzlarına binmektedir. Çocuklarının eğitiminden fedakârlık yapmak istemeyen anneler, çoğu zaman kendi ihtiyaçlarından vazgeçmekte; aile bütçesini dengelemek için büyük bir özveri göstermektedir. Sosyal devlet, bu yükü ailelerin omuzlarında bırakmamalıdır.”

“DEVA Partisi Kadın Çalışmaları Başkanlığı olarak çağrımız nettir”

Sudan, açıklamasında yedi maddelik talep listesi sıraladı:

- Yeni eğitim yılı başlamadan önce dar gelirli ailelere eğitim başlangıç desteği sağlanmalıdır.
- İhtiyaç sahibi öğrenciler için kırtasiye, okul kıyafeti ve eğitim materyali destekleri yaygınlaştırılmalıdır.
- Okullarda ücretsiz ve sağlıklı öğün uygulaması kademeli olarak hayata geçirilmelidir.
- Servis ve ulaşım giderleri konusunda sosyal destek mekanizmaları güçlendirilmelidir.
- Her çocuğun bilgisayar, tablet ve güvenilir internet erişimine ulaşabilmesi sağlanmalıdır.
- Çalışan annelerin yükünü hafifletecek kreş ve okul sonrası destek hizmetleri yaygınlaştırılmalıdır.
- Eğitim yatırımları, uzun vadeli kalkınma hedeflerinin merkezine yerleştirilmelidir.

“Bir çocuğun hayallerini ailesinin cüzdanı belirlememelidir”

Açıklamasını nitelikli eğitim vurgusuyla tamamlayan DEVA Partisi Kadın Çalışmaları Başkanı Zeynep Sudan, şunları söyledi: “Biz inanıyoruz ki güçlü ekonomi, güçlü demokrasi ve güçlü toplum; nitelikli eğitimle mümkündür. Bir çocuğun hayallerini ailesinin cüzdanı belirlememelidir. Hiçbir çocuk, ekonomik imkânsızlık nedeniyle eğitim hakkından mahrum kalmamalıdır. Bugün eğitime yapılan yatırım; yarının adaletine, refahına ve toplumsal barışına yapılan yatırımdır. Çocuklarımızın geleceği için; eğitimi bir harcama kalemi değil, ülkemizin en değerli yatırımı olarak görmek zorundayız.”